

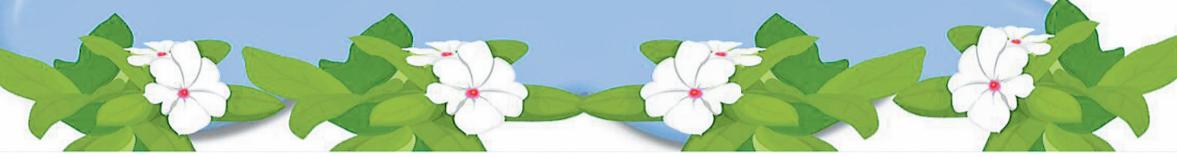

Geiq Bouxdwkrwi

捕蜂人小记

□ Lij Yozyez raiz Veiz Yinyiz hoiz

李约热 著 韦运益 译

Ciemcoh maz, gijnexix……gijnexix……Cau Hungzminz naeuz, de gangj gjij vah neix mizdi cengqgengz, lumjnaeuz doiq ciemcoh mbouj miz yinxdaeuz geijlai.

Ranz Cau Hungzminz miz seiq boux vunz, gvanbaz song boux, daeglwg caeuq dahlwg dem, daeglwg doeg cizyez gauhcungh, dahlwg doeg gauhcungh it nienzaep. Ranz de giz ceiq gungzhoj dwg, gvanbaz song boux youq Yejmaj Cin guh hong hwnq ranz canh ndaej gjij ngaenz haenx, ngamq gaeuqddoh gjij ngaenz gwndaenj dahlwg caeuq daeglwg. De caeuq baz de ngoenznaengz yaek yungh ngaenz, cienzbouh maqmuengh gjij rwicwx ndaw ranz.

Caeuq boux ciengx rwi hai cibizgaj rag aen sieng rwi cungj bae gyaep gizlawz miz va hai couh bae gizde mbouj doxdoengz, Cau Hungzminz ciengx rwicwx, cungj dwg baengh caijsoq, couh lumj miz mbangj dieg vunz gaeb mouraih dauq ranz ciengx nei, cungj dwg donq haet gwn liux mbouj rox donq haemh youq gyawz.

Ngeih

Ra rwicwx miz geij cungj fuengfap, ceiq dwgrengz dwg bin bya, youq geh rin ra. Byahung goengq dem goengq, miz haujlai luengq rin, aen luengq dem aen luengq bae ra, gizgiz cungj ra caez, neix aeu haujlai seizgan caeuq goengrengz. Geq luengq rin ra rongzrwi, cienz baengh caijsoq. Miz baez ndeu, Cau Hungzminz ra raen rongzrwi ndeu, sou ndaej cibhaj gaen dangzrwi caemhcqaiq daiq gyoengq rwi dauq ranz, couh dwg baengh caijsoq. Ngoenzhaenx, de cazyawj le geij bak aen luengq rin, daj haet daengz haemh, song fwngz byouqbyang. Dauq ranz gaxgonq, de youq goengq rin hungmbwk ndeu yietnaiq, de song fwngz mbwqmbang duengq youq henz rin, sawqmwh roxnyinh gwnz fwngz miz gjimaz doxgaiq raih, yo fwngz baez yawj, dwg geij duz rwi, de fwt miz cingsaenz, mbouj gamj siengsaenq lwdga swhgeij. Youq neix gaxgonq, de gaenbonj mbouj raen rwi mbin, geij duz rwi saenzmaed neix, itdingh youq giz laej laj rin daeuj. Caen dwg dahraix, gjij lwgrwi gwnz fwngz de youh mbouj raen lo, Cau Hungzminz riengz aen baih duzrwi mbouj raen haenx bae ra, ra a ra a, cij yawjraen youq laj goengq rin hung neix, miz luengq rin baemj youq gizde. Cau Hungzminz dawz saenj faex raezrangh ndeu menh yoek haeuj ndaw bae, baenz bak duz rwi "yungh ungh" mbin okdaeuj, de sohsoh boemz youq gwnz deih, gjij rwicwx yied mbin yied lai, mbin baenz laepcupcup, douh youq gwnz

签名嘛,这个……这个……赵洪民说,有点勉强,似乎对签名不怎么感兴趣。

赵洪民家四口人,夫妻两个,一个儿子一个女儿,儿子读高职,女儿读高一。他家最大的困难,就是夫妻两个在野马镇做建筑工挣来的钱,刚好够女儿和儿子的生活费。他和妻子的日常开销,全指望家里养的野蜜蜂。

跟那些开着卡车拉着蜂箱一路追赶花期的养蜂人不同,赵洪民养野蜜蜂,完全靠运气,就像有些地方的人抓野猪回家来养一样,都是朝不保夕的事情。

找野蜜蜂有几种方法,最吃力的是上山,在石头缝里找。一座座大山,有很多很多的石头缝,一道缝一道缝去找,地毯式搜索,这要花很长的时间和力气。数着石缝找蜂巢,全凭运气。有一次,赵洪民找到一个蜂巢,收获十五斤蜂蜜并把蜂群带回家里,靠的就是运气。那天,他查看了几百条石缝,从早到晚,一无所获。回家前,他在一块巨石上休息,他两手无聊地垂在石头边上,突然感觉手上有什么东西在爬,抬手一看,是几只蜜蜂,他精神一振,不敢相信自己的眼睛。在这之前,他根本没有看见蜜蜂在飞,这几只神秘的蜜蜂,肯定来自石头深处。果然,他手上的小蜜蜂又消失了,赵洪民沿着蜜蜂消失的方向寻找,找啊找啊,才发现这块巨石下面,有一道非常隐秘的石缝。赵洪民拿一根长长的树枝往里轻捅,上百只蜜蜂嗡地飞出来,他直挺挺伏在地上,那些野蜜蜂越飞越多,铺天盖地,把他裹成一个人形模具。直到天黑,最后一只蜜蜂从他身上爬回蜂巢,他才连滚带爬跑回村里。在家里扒了几口饭,叫上村医忠光,带上工具,再一次来到大石头边,先是慢慢找出蜂王,再引出蜂王忠实的拥趸,再慢慢敲开石缝,那块流蜜的石头,一直让他和忠光忙到天亮。

另一种方法就是通过蜜蜂飞行的方向,判断蜂巢在什么地方。一般都是先到开满野花的坡地上蹲守,采花的工蜂在花蕊间忙活,之后往蜂巢的方向飞去。这个时候要用望远镜观察,死死盯住飞行的蜜蜂,看它们飞往哪一座山岗,查清它们的飞行航线,然后追踪。越接近蜂巢,蜜蜂越是狡猾,一般会突然散开,飞往不同的地方,之后会在一个隐秘的地方汇合,再往蜂巢飞去。这就给捕蜂人带来很多迷惑。面对“航线”上突然四下散开的蜜蜂,你不知道再往什么地方追踪。这个时候要有耐心,可以坐下来休息,捋一捋头绪,不是所有的蜜蜂都狡猾,也有大意的蜜蜂,这时候要做的,就是等那个笨蛋出现。笨蛋也许是厌倦了这种防盗猎的战术,采得蜜来,直接飞往蜂巢,这就给赵洪民这样的捕蜂人可乘之机。

还有一种方法,这种方法不是“直捣黄龙”,而是“带你回家”。所谓“带你回家”,就是把迁徙中的蜂群,想办法“请”回家中,把野蜂变成家养的蜜蜂。跟“直捣黄龙”不一样,“直捣黄龙”相当于杀鸡取卵,“带你回家”则可以细水长流,道理就不用多说了。“带你回家”一般也有两种方法,一种比较温柔,就是要守在蜂群迁徙的线路上,等蜂群停下来休息的时候,放上准备好的蜂箱,诱惑蜂王。另一种比较粗暴,等不到蜂群落地休整,用满天的飞沙使蜂群“迫降”,然后找出蜂王。

一个难得的休息日,李作家跟赵洪民去找迁徙的蜂群。

九月里,稻田一片金黄,这个时候,家大业大的蜂群,都会迎来分家的日子,蜜蜂的世界是不是也跟人间一样,合久必分。赵洪民带李作家采用的方法,是比较粗暴的那种,就是用满天的飞沙,使蜂群“迫降”。

突突突突,赵洪民那辆破旧摩托车,载着李作家,一颠一颠出了八度屯。

ndang de humx de baenz aen vunq vunz ndeu. Cig daengz mbwn laep, duz rwi doeklaeng daj ndang de mbin dauq rongz, de ej buet ringx dauq mbanj. Youq ranz saek le geij amq haeux, heuh Cunghgvangh boux canghyw ndaw mbanj, daiq doenghgaiq dem, youh daeuj daengz henx goengq rin hung, de menhmenh saiok rwi, youh menhmenh ndaek hai luengq rin, goengq rin lae dangzrwi haenx, hawj de caeuq Cunghgvangh cungj muengz daengz mbwn rongh.

Cungj fuengfap wnq couh dwg doenggvaq baih duzrwi mbin buenqdingh rongzrwi youq gyawz. Itbuen cungj dwg bae gwnz bo hai rim vacwx haenx maeuq, duz rwigoeng youq ndaw simva nyaengqnywd, liuxle mbin bae coh rongzrwi. Seizneix aeu yungh vangyenjing bae cazyawj, cim maenh duz rwi mbin haenx, yawj de mbin coh gizlawz, caz cingcuj gjij rizloh mbin de, yienzhaeuh bae riengz. Yied depgyawj rongzrwi, duzrwi yied gveijmaj, itbuen rox fwt sanq bae, mbin bae coh diegwnq, gvaqlaeng cij youq giz mbouj mingzyienj ndeu doxcomz, caiq mbin coh rongzrwi. Neix couh hawj bouxdwkrwi mbouj daiq cingcuj lo. Mienhdoiq gwnz "rizmbin" gjij rwi dauqcawq mbinmbeng, mwngz mbouj rox yaek bae gizlawz gyaep. Seizneix yaek hozraez, baenz naengh roengz yietnaiq, siengsiengj guh ndaej deng mbouj deng, mbouj dwg cienzbouh duzrwi cungj gveijmaj, hix miz saek duz dailawq, seizedneix yaek guh, couh dwg caj duz huk de okdaeuj. Duz huk aiqdwg mbwq bae fuengz caeg lo, aeu ndaej dangz daeuj, cigsoh mbin bae rongzrwi, neix couh hawj Cau Hungzminz cungj bouxdwkrwi neix miz seizegi bae aeu.

Lij miz cungj fuengfap ndeu, cungj fuengfap neix mbouj dwg "vaih rongz aeu dangz", cix dwg "daiq mwngz dauq ranz". Gangj gjij "daiq mwngz dauq ranz", couh dwg siengj banhfap "cingj" gyoengq rwi senj rongz de dauq ranz. Dawz rwicwx ciengx baenz rwiranz. Caeuq "vaih rongz aeu dangz" mbouj doengz, "vaih rongz aeu dangz" daengj dwg gaj gaeq aeu gyaeq, "daiq mwngz dauq ranz" cix miz menhmenh ndaej leih, dauhleix couh mbouj yungh gangj lo. "Daiq mwngz dauq ranz" itbuen hix miz song cungj fuengfap, cungj ndeu haemq hozunq, couh dwg aeu dawz youq giz sienqlo gyoengq rwi senj rongz haenx, caj daengz sez gyoengq rwi dingz roengzdaej yietnaiq, coq ndei gjij siengrwi bwh ndei haenx, yaeuh rwimeh. Cungj ndeu haemq moegdoeg, caj mbouj daengz gyoengq rwi douh roengz, yungh sa saj hwnj mbwn bae bik gyoengq rwi "roengzdaej", liuxle ra rwimeh okdaeuj.

Sam

Nanz ndaej ngoenz youqhoengq ndeu, Lij canghraiz caeuq Cau Hungzminz bae ra rwigoengq senj rongz.

Ndaw gouj nyied, doenghnaz henjmyigmyig, seizedneix, rwigoengq rongz hung nyaengq aeu va, cungj yaek daengz sez faen ranz, aen seiqgyaiq duzrwi dwg mbouj dwg hix caeuq vunz doxumj, youq nanz le couh faenhai. Cau Hungzminz daiq Lij canghraiz yungh aen fuengfap haemq moegdoeg haenx, couh dwg yungh sa saj rim mbwn, bik rwigoengq "roengzdaej".

Duzduzduzduz, aen mozdozceh vaihvati Cau Hungzminz haenx, doz hwnj Lij canghraiz, saenqsaenq daenhdaenok Mbanjbazdu bae lo.